Analizy OSW

OŚRODEK STUDIÓW WSCHODNICH 26.04.2024 www.osw.waw.pl

Rosja: redukcja mocy Arktycznego LNG 2 wskutek sankcji

Filip Rudnik

Jak poinformowała na początku kwietnia Agencja Reutera, Novatek – rosyjski gigant na rynku LNG – przewiduje ograniczenie docelowej zdolności produkcyjnej zakładu Arktyczny LNG 2. Planowany jako największa w Rosji instalacja skraplająca projekt miał dysponować trzema liniami produkcyjnymi o łącznej mocy pozwalającej na wyprodukowanie 19,8 mln ton LNG rocznie. Według doniesień medialnych ostatecznie infrastruktura zakładu ma zostać ograniczona do dwóch linii, co zmniejszy jego zdolność do poziomu 13,2 mln t/r.

Powodów zmiany tych założeń upatruje się w amerykańskich restrykcjach, które uniemożliwiły wywóz produkcji z zakładu. W listopadzie 2023 r. Amerykanie wpisali na listę sankcyjną spółkę zarządzającą instalacją (zob. *Efekt sankcji: problemy rosyjskiego sektora LNG*), co stworzyło ryzyko objęcia sankcjami wtórnymi każdego podmiotu zaangażowanego we współpracę z zakładem. W lutym 2024 r. restrykcjami objęto również rosyjskiego armatora Sowkomfłot, do którego należą metanowce mające obsługiwać Arktyczny LNG 2. Pomimo rozpoczęcia pracy w grudniu ub.r. projekt do tej pory nie wyeksportował ani jednej tony LNG.

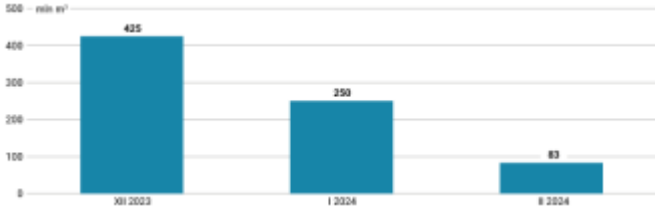
Komentarz

- Ograniczenie Arktycznego LNG 2 do dwóch linii produkcyjnych stanowi próbę zaadaptowania się do ograniczeń sankcyjnych. Jak wynika z medialnych doniesień, przeznaczona dla projektu trzecia linia – konstruowana obecnie w Centrum Budowy Ciężkich Konstrukcji Offshore, położonym w obwodzie murmańskim – ma zostać wykorzystana przy innym przedsięwzięciu Novateku, tj. Murmańskim LNG. Lokalizacja tego zakładu i przeniesienie tam części mocy produkcyjnych wynika z uwarunkowań geograficznych. Położenie instalacji skraplającej w pobliżu niezamarzającego portu Murmańska wiąże się z mniej dotkliwymi ograniczeniami dotyczącymi logistyki wywozu, tj. brakiem konieczności zaangażowania dużej liczby statków o klasie lodowej. Ograniczona podaż metanowców – a w szczególności tych zdolnych do kruszenia pokrywy lodowej – utrudnia bowiem Rosjanom realizację ich planów dotyczących zwiększenia eksportu LNG w warunkach reżimu sankcyjnego. Przez większą część roku żegluga do Arktycznego LNG 2 jest możliwa jedynie dla statków o klasie lodowej.
- Według deklaracji Novateku do pełnej obsługi Arktycznego LNG 2 potrzeba po jednym gazowcu klasy Arc 7 (zdolnych do kruszenia pokrywy lodowej) na każdy milion ton rocznej przepustowości. Oznacza to, że dla zapewnienia stabilnej pracy dwóch linii produkcyjnych niezbędne jest zaangażowanie ok. 13 tego rodzaju statków, co jest w tej chwili poza możliwościami Rosjan. Amerykańskie sankcje uniemożliwiły przekazanie

sześciu ukończonych w koreańskiej stoczni Hanwha metanowców klasy Arc 7 (trzy z nich były przeznaczone dla Sowkomfłotu, pozostałe trzy dla japońskiej Mitsui O.S.K. Lines – wszystkie miały obsługiwać zakład Novateku). Obawiając się sankcji wtórnych, stocznia wstrzymała także prace nad pozostałymi 10 statkami dla Arktycznego LNG 2. Powstałe gazowce prawdopodobnie będą wykorzystane jako FSU/FSRU na innych rynkach.

- Istnieje możliwość częściowego obsłużenia pierwszej linii produkcyjnej Arktycznego LNG 2 przez statki z rosyjskiej stoczni Zwiezda. Według dostępnych informacji trzy z pięciu budowanych tam gazowców klasy Arc 7 będą gotowe do żeglugi już w tym roku. Użycie ich – w połączeniu z operującymi w okresie letnim zwykłymi metanowcami – pozwoliłoby na rozpoczęcie eksportu. Niemniej w tym scenariuszu wątpliwe wydaje się wykorzystanie pełnej mocy nominalnej przy ograniczonej liczbie statków. Co więcej, brak zakontraktowania innych metanowców oddala możliwość zwiększenia produkcji o drugą linię, której oddanie do użytku wyznaczono pierwotnie na koniec 2024 r.
- W założeniu kierownictwa Novateku Arktyczny LNG 2 miał doprowadzić do znacznego wzrostu produkcji koncernu już na początku tego roku. Amerykańskie restrykcje i wiążąca się z nimi niemożność wywozu gazu pokrzyżowały te zamierzenia, zmuszając do wyhamowania tempa skraplania surowca – i to pomimo tego, że pierwszą linię oddano do eksploatacji już w grudniu ub.r. Jak donosiły rosyjskie media, od tego czasu produkcję stopniowo redukowano aż do prawdopodobnego wygaszenia jej w marcu. Ta negatywna dynamika rzutuje na całość produkcji Novateku, której tempo wzrostu wyhamowuje. Według oficjalnych danych podmiot wyprodukował w I kwartale br. 21,12 mld m^3 LNG, co oznacza nieznaczny wzrost – o 1,2% r/r.

Wykres. Miesięczna produkcja LNG w zakładzie Arktyczny LNG 2 od grudnia 2023 do lutego 2024 roku

Źródło: Wiedomosti.